

Μετά το Greentree

Του Νίκου Τορναρίτη*

Οι διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό στο Greentree εισέρχονται σε κρίσιμη φάση. Ο ΓΓ του ΟΗΕ Μπαν Γκιμουν κάνει λόγο για "το τέλος του παιχνιδιού", αλλά το Προεδρικό δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει ποια τροπή θα πάρει η διαδικασία. Σε αυτό το θολό τοπίο είναι πολύ δύσκολο να εκτιμήσει κανείς αν η πλευρά μας μπορεί να βγει κερδοσμένη ή αν θα χρεωθεί και ευθύνη για την αποτυχία.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θεωρεί ότι οι χειρισμοί που έκανε η κυβέρνηση Χριστόφια γύρω από το Κυπριακό στα τέσσερα χρόνια της θητείας της, οδήγησαν στην επιδείνωση της θέσης της ε/κ πλευράς. Όμως, μας απασχολεί η κατάσταση που δημιουργείται περισσότερο για δύο σημαντικούς λόγους:

Πρώτον, οφείλουμε να κοιτάξουμε πέρα από την παρούσα συγκυρία. Μια κυβέρνηση που διανύει το τέλος της θητείας της, σύντομα θα αξιολογηθεί από το λαό και στο Κυπριακό και σε πολλά άλλα θέματα. Το ζήτημα είναι το κόστος που κληροδοτείται κάθε φορά στους ώμους της Κύπρου.

Δεύτερον, μας απασχολεί πολύ έντονα το ζήτημα της επαναχάραξης στρατηγικής. Η ανάγκη της επίλυσης του Κυπριακού, κατά τρόπο που να καλύπτει τις βάσιμες αγωνίες και τις προσδοκίες του λαού μας, δεν μπορεί να αφηθεί σε δεύτερη μοίρα. Ούτε η ακαμψία της τουρκικής πλευράς είναι δικαιολογία για να μας ωθήσει σε παραιτήση και παράδοση στη μοίρα μας. Τα τελευταία χρόνια, δυστυχώς, στρατηγική για την επίλυση δεν υπάρχει. Υπάρχει μόνο ένα μείγμα από τακτικές κινήσεις, που

δεν ανακόπτουν τις επώδυνες συνέπειες της συνεχιζόμενης κατοχής. Αντίθετα, τα γεγονότα οδηγούν στην εμβάθυνση της τουρκοποίησης και τη ριζική αλλαγή της δημογραφικής σύνθεσης του πληθυσμού. Ο Ευρωπαϊκός καταλύτης έμεινε ανενεργός. Συζητάμε ακόμα περί "ενδοκυπριακής λύσης"...

Παρακολουθώντας όσα προηγήθηκαν του Greentree, την εξέλιξη των συνομιλιών και τις παρεμβάσεις του Μπαν Γκιμουν, εύχομαι ο Πρόεδρος Χριστόφιας να προσπαθήσει τουλάχιστον να μην επωμιστούμε το πρόδηλο αδιέξοδο. Αν δεν κλείσει η πόρτα της επίλυσης, χρειάζεται με νηφαλιότητα να επαναξιολογήσουμε το σύνολο της στρατηγικής μας για το Κυπριακό, μετά την Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ.

Πεποίθησή μου είναι ότι ο τόπος μας χρειάζεται μια νέα ηγεσία. Μια ηγεσία που θα καθοδηγήσει την Κύπρο κατά τρόπο ώστε να ανακτήσει την αυτοπεποίθησή της και να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που την ταλανίζουν. Η εντύπωση ότι όλα μπορούν να περιμένουν, ή θα πάρουν μόνο τον δρόμο τους, δεν ισχύει στα μεγάλα και ανοιχτά μας μέτωπα.

Η πραγματική ηγεσία είναι αυτή που σχεδιάζει κάθε βήμα της, προβλέπει όσα έρχονται, ελέγχει και προσαρμόζει τις εξελίξεις. Αυτή την ηγεσία χρειάζεται ο τόπος για να εμπνεύσει την κοινωνία και πολλαπλασιάσει το δυναμισμό της. Μπορούμε να αλλάξουμε τη μοίρα μας, αν πρώτα εμείς το θέλουμε. Αυτός είναι ο ρόλος του ΔΗΣΥ, αυτός και ο δικός μου προσανατολισμός.

*Αντιπρόεδρος ΔΗΣΥ

Αντίο Ραούφ, δεν θα λείψεις σε κανέναν

Του Νικόλα Κυριάκου*

Είτε από οπισθοβουλία, είτε από απλή βλακεία παίξαμε στο ίδιο παιχνίδι, ποντάροντας πάντα όλα τα λεφτά στο πείσμα, την άρνηση, την απόρριψή σου. Μας δικαίωσες σε κάθε ποντάρισμα

Εντάξει, ίσως να σε πεθμήσουν όσοι κάθονται στη «θύρα 1974» των φανατικών στο ματς του Κυπριακού. Ένθεν και ένθεν της πράσινης γραμμής. Αυτοί που διακόπουν το ματς με ρίψη αντικειμένων στον αγωνιστικό χώρο, όσοι τρελαίνονται με τα ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα (ας διαρκέσει το ματς για πάντα) και την επιδιαιτησία (μπορούμε να σκοτωθούμε και χωρίς κανόνες). Όσο κι αν τα ΜΜΕ στην πλευρά μας προσπάθησαν να περιγράψουν με τα μελανότερα χρώματα το βίο και την πολιτεία σου, ξεχασαν, κατά βολικό τρόπο, να θυμίσουν ότι είχες συνοδοιπόρους και στις δύο πλευρές. Το μεγαλύτερο έργο του φανατισμού και της μισαλλοδοξίας στην Κύπρο είναι το αποτέλεσμα μιας κοινής επιχείρησης, μιας προσπάθειας που χωρίς καμιά εμφανή προσυνεννόηση απέδωσε καρπούς. Πού να καταγράφουμε ονόματα τώρα — ίσως ο χώρος να μην αρκεί. Όμως σε θυμάμαι Ραούφ, εσένα και τους κοκκινογάλαζους ομοϊδεάτες σου κάθε φορά που περνάω από τη Λήδρας και ένας κοντοπάχουλος αστυνομικός στην ηλικία μου, σφραγίζει μηχανογραφικά την καθημερινή σας διαθήκη: ένα μικρό ορθογώνιο χαρτάκι, με την κόκκινη TRNC σφραγίδα επάνω. Δεν έχω επιλογή: σ' αυτό το νησί έμαθα να κινούμαι μόνο σε οριζόντιες γραμμές — ποτέ καθέτως.

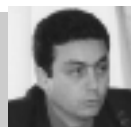
Έφυγες Ραούφ, αλλά μας άφησες το φόβο, τις σημαίες να ανεμίζουν πάνω στον ουρανό της πατρίδας μας, τα άπειρα φυλάκια, τις παρελάσεις, το μιλιταρισμό, τό-

μους από φράσεις και λέξεις κλισέ: Αδιαλλαξία, η τουρκική πλευρά, εκατομμύρια «ψευδο-» και εισαγωγικά για να περιγράφουμε τις παράλληλες πραγματικότητές μας. Ήσουν η καλύτερη και πιο αποδοτική μας δικαιολογία. Όσο εσύ αρνιόσουν τα πάντα, όσο στύλωνες τα πόδια σου σαν πραγματικό κυπριακό γαϊδούρι, ο χρόνος μάς ροκάνιζε από μέσα, έτρωγε τα μυαλά μας, τις αναμνήσεις και την ψυχή των γονιών μας, τις προσδοκίες για συμφιλίωση και πορεία προς το μέλλον. Έφυγες νικητής — ο αγώνας είχε διάρκεια όσο η ζωή σου, και εμείς που λίγο ετεροχρονισμένα ήρθαμε στο νησί, ζούμε απρόθυμα μεν, αναγκαστικά δε σύμφωνα με τις δικές σου συντεταγμένες. Είτε από οπισθοβουλία, είτε από απλή βλακεία παίξαμε στο ίδιο παιχνίδι, ποντάροντας πάντα όλα τα λεφτά στο πείσμα, την άρνηση, την απόρριψή σου. Μας δικαίωσες σε κάθε ποντάρισμα.

Ένας-ένας πεθαίνουν οι παλιοί δεινόσαυροι του Κυπριακού. Ίσως να είναι και αυτή μια μορφή λύσης: όταν πεθάνει κι ο τελευταίος ηγέτης, να πέσει και το τελευταίο επόδιο που μας κρατά μακριά από τη λύση. Αναρωτιέμαι αν αύριο, όλοι όσοι συνδέθηκαν με αυτή την προσοδοφόρα επιχείρηση που ονομάζεται Κυπριακό, μας άφησαν για τόπους χλοερούς, για τόπους αναψίξεως, αναρωτιέμαι λέω, αν όλοι εμείς θα θυμόμασταν πώς, πού και γιατί ξεκίνησε όλο αυτό κι αν σ' αλήθεια θα διατηρούσαμε το status quo της ακινησίας. Κυριακάτικες παραδοξότητες, θα πείτε...

*http://www.allioxthi-reloaded.blogspot.com

Ο Ντενκτάς και η κυπριακή ιστορία

Του Χρήστου Ιακώβου

Ο πρόσφατος θάνατος του Ραούφ Ντενκτάς μας δίδει την ευκαιρία να επανεκτιμήσουμε το ρόλο του στη νεώτερη κυπριακή ιστορία, δεδομένου ότι ο παράγοντας «προσωπικότητα» έπαιξε σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη του κυπριακού ζητήματος. Για περισσότερο από τρεις δεκαετίες, οι ιδεολογικές και πολιτικές επιλογές τόσο της τουρκοκυπριακής ελίτ όσο και τις ίδιες της τουρκοκυπριακής κοινότητας είχαν επισκιαστεί, πολλές φορές διά πυρός και σιδήρου, από τους ιδεολογικούς προσανατολισμούς και την πολιτική δράση του Ντενκτάς. Παρά τις κατά καιρούς διαφωνίες μίας μερίδας Τουρκοκυπρίων, ο Ντενκτάς κατάφερε να εδραιωθεί στην ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας, έχοντας πάντοτε την πλήρη υποστήριξη της Τουρκίας, αφού λειτούργησε συστηματικά ως εργαλείο υλοποίησης των τουρκικών στρατηγικών στόχων στο Κυπριακό, ήδη από τη δεκαετία του 1950.

Η άμεση και δραστήρια ανάμειξη του Ραούφ Ντενκτάς με την πολιτική αρχίζει το 1958 όταν παραιτείται από τη θέση του δικηγόρου του στέμματος για να εκλεγεί πρόεδρος της Ομοσπονδίας Τουρκοκυπριακών Συνδέσμων και ταυτόχρονα να κινήσει παρασκευαστικά τα νήματα μέσω της νεοϊδρυθείσας από την Τουρκία ΤΜΤ. Ο Ντενκτάς επιλέγει την περίοδο αυτή να αναμειχθεί στην πολιτική, αφού δρομολογήθηκε η λύση της ανεξαρτησίας για το Κυπριακό και έπρεπε να αναζητήσει έναν άλλο ρόλο στο υπό διαμόρφωση νέο πολιτικό περιβάλλον.

Η κίνηση αυτή του Ντενκτάς διευκολύνθηκε και από το αποικιοκρατικό καθεστώς, το οποίο ευνοούσε τη δημιουργία συνθηκών πολιτικοποίησης της τουρκοκυπριακής κοινότητας μέσα στα πλαίσια της πολιτικής «διαίρει και βασιλεύει».

Μετά τις συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου, ο Ντενκτάς εξέφρασε συστηματικά την τάση εκείνη που υποστήριζε ότι η λύση δεν ήταν βιώσιμη και ότι θα έπρεπε η τουρκοκυπριακή κοινότητα να επιμείνει στη διχοτόμηση. Αν και στη μεταβατική περίοδο 1959-60 έλαβε μέρος ως επικεφαλής της τουρκοκυπριακής αντιπροσωπείας στην τετραμερή επιτροπή για τη σύνταξη του Συντάγματος, δεν επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη σημαντική αυτή πράξη, αφού ως πρόεδρος της τουρκοκυπριακής αντιπροσωπείας άλλωστε, σπανίως εμφανιζόταν στις συνεδρίες της επιτροπής. Το γεγονός αυτό, καθώς επίσης και η άρνησή του να αναλάβει υπουργικό αξίωμα, αποδεικνύει τη δυσπιστία με την οποία αντιμετώπιζε τη νέα τάξη πραγμάτων στην Κύπρο. Η εκλογή του ως προέδρου της Τουρκικής Κοινοτικής Συνέλευσης το 1960 θα του δώσει μια νέα δυνατότητα αποδοτικής ανάμειξης στα πολιτικά δρώμενα των Τουρκοκυπρίων. Από το 1960 μέχρι την κρίση του 1963, ο Ντενκτάς θα επιχειρήσει συστηματικά να εδραιωθεί ως ο αρχηγός της τουρκοκυπριακής, σκληροπυρηνικής μειοψηφίας προσπαθώντας να υποσκάψει τον αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας, Φαζίλ Κιουτσιούκ. Οι ενέργειές του κατά την περίοδο αυτή στρέφονταν ουσιαστικά στη

διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και στην υποταγή της τουρκοκυπριακής κοινότητας στους δικούς του ιδεολογικούς και πολιτικούς προσανατολισμούς. Αυτό είχε ως συνέπεια να τον οδηγήσει στις ανατρεπτικές ενέργειες του 1963-64, γεγονός που οδήγησε τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας να τον απαγορεύσουν την είσοδο στην Κύπρο, μέχρι το 1967 που επέστρεψε παράνομα στο νησί και συνελήφθη.

Η κυριαρχία του Ντενκτάς στην Τουρκοκυπριακή Κοινότητα συντελείται το 1970, όταν στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών της «Συνέλευσης της Προσωρινής Αυτόνομης Διοίκησης» αντικαθιστά τον Κιουτσιούκ. Η πρώτη του πράξη, να αφαιρέσει τη λέξη «Προσωρινή», φανέρωνε τις προθέσεις του να προσαρμόσει πλήρως την πολιτική του στις στρατηγικές ανάγκες της Άγκυρας στην Κύπρο.

Η οριστική κυριαρχία του Ντενκτάς, από το 1970 μέχρι και το 2004, σηματοδοτεί την υποταγή της τουρκοκυπριακής πολιτικής ηγεσίας στο στρατιωτικό κατεστημένο της Τουρκίας και την υιοθέτηση μιας πιο σκληρής και αδιάλλακτης γραμμής στο Κυπριακό. Ουσιαστικά, η άνοδος του Ντενκτάς υπήρξε το αποτέλεσμα της έκρυθμης κατάστασης που δημιουργήθηκε μετά τα Χριστούγεννα του 1963. Ο περιορισμός της τουρκοκυπριακής κοινότητας σε θυλάκιους οδήγησε στην εξάρτηση από την Άγκυρα μέσω της ΤΜΤ που ελεγχόταν από τα πιο εξτρεμιστικά στοιχεία. Αυτό σταδιακά οδήγησε στην απώλεια των όποιων δυνατοτήτων πολιτικής βούλησης της κοινότητας

και μοιραία εκείνη η μετριοπαθής ομάδα που είχε διαφορετική από τον Ντενκτάς προσέγγιση σχετικά με το πρόβλημα, σταδιακά εξασθένισε.

Η εδραίωση του Ντενκτάς έλαβε νέες διαστάσεις μετά την εισβολή του 1974 όταν πλέον επέρχεται και ο πλήρης γεωγραφικός διαχωρισμός των Τουρκοκυπρίων από τους Ελληνοκυπρίους υπό τον πλήρη έλεγχο του ισχυρού στρατού κατοχής και την ενίσχυση από τον ολοένα διογκούμενο αριθμό Τούρκων εποίκων.

Η όλη δράση του Ντενκτάς στο Κυπριακό ήταν η απόλυτη επιδίωξη και υλοποίηση των στόχων που έθεσε επισήμως το τουρκικό κράτος στο Κυπριακό το 1956, με τις στρατηγικές σημασίας εκθέσεις του συνταγματολόγου Νιχάτ Ερίμ και οι οποίες συνοψίζονταν σε πέντε σημεία. Πρώτον, οι διεκδικήσεις της Κύπρου από την Τουρκία θα πρέπει να στηρίζονται σε πολιτικούς λόγους. Επομένως, η Τουρκία θα πρέπει να επιδιώξει τη λύση διχοτόμησης. Δεύτερο, στο νησί υπάρχουν δυο διαφορετικές κοινότητες, η κάθε μία από τις οποίες έχει το δικαίωμα της ξεχωριστής αυτοδιάθεσης. Τρίτο, η αρχή της αυτοδιάθεσης θα πρέπει να εφαρμοσθεί με τη μετακίνηση των Ελλήνων (Ρωμιών). Τέταρτο, η Τουρκία θα πρέπει να καθορίσει την προσφορότερη γι' αυτήν μορφή διχοτόμησης. Πέμπτο, πρέπει να επιδιωχθεί η ελεύθερη μετάβαση Τούρκων προς την Κύπρο, ούτως ώστε το σύνολο του τουρκικού πληθυσμού να μπορέσει να αυξηθεί στο ποσοστό που ανερχόταν επί Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

www.geopolitics-gr.blogspot.com